

ગ્રાહક કમિશનનો મહત્વનો ચુકાદો : વિલંબિત F.I.R. છતાં વીમા કંપની IDVના 75% ચૂકવવા બાધ્ય!

સુ રત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશન દ્વારા આપેલો એક મહત્વનો ચુકાદો વીમા કાયદાના ક્ષેત્રમાં માર્ગદર્શક છે. આ કેસમાં ફરિયાદી શ્રી સોનવણે સામે પ્રતિપક્ષ The New India Assurance Co. Ltd. હતી. મોટરકાર ચોરાઈ ગયાની ઘટના પછી F.I.R. નોંધવામાં વિલંબ થયો હોવા છતાં, કમિશને વીમા કંપનીને વાહનની IDV ના 75% જેટલી રકમ ચૂકવવાનો આદેશ કર્યો.

કેસના હકીકતો મુજબ ફરિયાદીની TAVERA NEO-3 LS મોટરકાર ચોરાઈ ગઈ હતી. ફરિયાદીએ ઘટના બાદ તરત જ પોલીસને જાણ કરી હતી, પરંતુ પોલીસ પ્રક્રિયાના કારણે F.I.R. નોંધવામાં વિલંબ થયો. ત્યારબાદ ફરિયાદીએ વીમા કંપનીમાં દાવો કર્યો, જેને વીમા કંપનીએ વિલંબિત F.I.R.નો આધાર લઈને નામંજૂર કર્યો.

ગ્રાહક મંચ

★ શ્રેયસ દેસાઈ (એડવોકેટ)

વીમા કંપનીનો દાવો હતો કે પોલીસની શરતો મુજબ તરત F.I.R. નોંધાવવી આવશ્યક છે. પરંતુ સુરત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશને નોંધ્યું કે ફરિયાદીએ ઘટના છુપાવી નહોતી અને કોઈ છેતરપિંડી કે બેદરકારી સાબિત થતી નહોતી. ઘણીવાર પોલીસ પ્રક્રિયામાં વિલંબ થાય છે, જે ગ્રાહકના નિયંત્રણમાં નથી. માત્ર ટેકનિકલ કારણોસર વાજબી દાવો નકારવો ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદાની ભાવનાને વિરુદ્ધ છે.

વીમા કંપનીનો દાવો હતો કે પોલીસની શરતો મુજબ તરત F.I.R. નોંધાવવી આવશ્યક છે. પરંતુ સુરત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશને નોંધ્યું કે ફરિયાદીએ ઘટના છુપાવી નહોતી અને કોઈ છેતરપિંડી કે બેદરકારી સાબિત થતી નહોતી. ઘણીવાર પોલીસ પ્રક્રિયામાં વિલંબ થાય છે, જે ગ્રાહકના નિયંત્રણમાં નથી.

કમિશને પોતાના નિર્ણયમાં સુપ્રીમ કોર્ટ અને લીધો અને જણાવ્યું કે મોટર વાહન ચોરીના કેસમાં વીમા કંપનીએ વાસ્તવિક નુકસાન ધ્યાનમાં

લેવું જોઈએ. પોલીસની શરતોને કડક રીતે નહીં પરંતુ ન્યાયસંગત રીતે વાંચવી જોઈએ. જો ગ્રાહક દ્વારા કોઈ ખોટી મન્સા સાબિત ન થાય તો દાવો નકારવો યોગ્ય નથી.

આ કેસમાં ફરિયાદીની કારની IDV આશરે 5,10,000 હતી.

તમામ પરિસ્થિતિઓ ધ્યાનમાં લઈ સુરત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશને વીમા કંપનીને IDVના 75% જેટલી રકમ ચૂકવવાનો આદેશ કર્યો, સાથે વ્યાજ અને ખર્ચ પણ આપવાનો હુકમ કર્યો. આથી સ્પષ્ટ થાય છે કે કમિશન ગ્રાહકના વાજબી હક્કોની રક્ષા માટે પ્રતિબદ્ધ છે.

આ ચુકાદો ગ્રાહકો માટે મહત્વપૂર્ણ સંદેશ આપે છે કે કોઈ ઘટના પછી તરત પોલીસ અને વીમા કંપનીને જાણ કરવી જોઈએ.

પરંતુ જો પ્રક્રિયાત્મક વિલંબ થાય અને ગ્રાહકની નીતિમાં ખોટી મન્સા ન હોય, તો વીમા કંપની માત્ર ટેકનિકલ આધાર પર દાવો નકારી શકતી નથી.

બીજી તરફ, વીમા કંપનીઓ માટે પણ આ નિર્ણય માર્ગદર્શક છે કે તેઓ માનવિય અને ન્યાયસંગત અભિગમ અપનાવે.

આપણા માટે પણ આ ચુકાદો મહત્વનો છે, કારણ કે આવા કેસોમાં ગ્રાહકને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપી શકાય. આ રીતે સુરત જિલ્લા ગ્રાહક કમિશનનો આ નિર્ણય ગ્રાહક હિતમાં એક મજબૂત પગલું છે અને ભવિષ્યમાં આવા વિવાદોમાં માર્ગદર્શક બનશે.●

ઘડિયાળના કાંટા હંમેશા જમણી બાજુ જ કેમ ફરે છે?

જો

તમને ઘડિયાળ પહેરવાનો શોખ હશે, તો તમે એક વાત ચોક્કસ નોંધી હશે કે, ઘડિયાળના કાંટા હંમેશા જમણી દિશામાં જ ફરે છે. પરંતુ શું તમે ક્યારેય વિચાર્યું છે કે આનું કેમ થાય છે, તે ડાબી દિશામાં કેમ નથી ફરતા? જાણો તેની પાછળનું કારણ.....

આજના ભાગદોડભર્યા જીવનમાં સમયનું મૂલ્ય સૌથી વધુ છે. આપણે ઓફિસ જવાનું હોય, ટ્રેન પકડવાની હોય કે કોઈને મળવાનું હોય, આપણી નજર સતત ઘડિયાળ પર હોય છે. પરંતુ શું તમે ક્યારેય તમારી દીવાલ પર લટકતી કે હાથમાં પહેરેલી ઘડિયાળને ધ્યાનથી જોઈને એ વિચાર્યું છે કે, તેના કાંટા હંમેશા ડાબેથી જમણી તરફ એટલે કે 'ક્લોકવાઈઝ' દિશામાં જ કેમ ફરે છે? આ કોઈ યોગાનુયોગ નથી, પણ તેની પાછળ એક ઐતિહાસિક અને ભૌગોલિક કારણ છુપાયેલું છે.

ઘડિયાળ આજના સમયની એક ખૂબ જ જરૂરી વસ્તુ બની ગઈ છે. જો તે ન હોય તો લોકોના ઘણા કામ અટકી શકે છે અથવા સમયસર પૂરા થઈ શકતા નથી, કારણ કે મોટાભાગના લોકો પોતાનું કામ સમય જોઈને જ કરે છે. આ જ કારણ છે કે, લગભગ દરેક ઘરમાં ઘડિયાળ જોવા મળે છે. ઘણા લોકો તો સમયના પાલન માટે હાથમાં ઘડિયાળ પહેરવાનું પણ પસંદ કરે છે.

ઘડિયાળના કાંટાની દિશા સમજવા માટે આપણે સેંકડો વર્ષ પાછળ જવું પડશે. જ્યારે યાંત્રિક ઘડિયાળોની શોધ નહોતી થઈ, ત્યારે લોકો સમય જાણવા માટે સૂર્યઘડિયાળ એટલે કે 'સનડાયલ' અથવા 'ધૂપઘડી'નો ઉપયોગ કરતા

ઘડિયાળ આજના સમયની એક ખૂબ જ જરૂરી વસ્તુ બની ગઈ છે. જો તે ન હોય તો લોકોના ઘણા કામ અટકી શકે છે અથવા સમયસર પૂરા થઈ શકતા નથી, કારણ કે મોટાભાગના લોકો પોતાનું કામ સમય જોઈને જ કરે છે

હતા. સનડાયલ એક એવું સાધન હતું જે સૂર્યના પ્રકાશ અને તેનાથી પડતા પડછાયાના આધારે સમય બતાવતું હતું.

આ જ કારણે સનડાયલ પર પડતો પડછાયો ડાબી બાજુથી જમણી બાજુ તરફ ખસતો હતો. એક સ્થિર લાકડીથી બનતા આ પડછાયાને જોઈને લોકોએ સમયનો અંદાજ લગાવવાનું શીખ્યું.

આ પડછાયો લાકડીની ચારે બાજુ તે જ દિશામાં ફરતો હતો, જે દિશામાં આજે ઘડિયાળના કાંટા ફરે છે.

12મીથી 15મી સદીની વચ્ચે જ્યારે યુરોપમાં પ્રથમ યાંત્રિક ઘડિયાળો બનાવવાની શરૂઆત થઈ, ત્યારે એન્જિનિયરો અને શોધકો પાસે એક મોટો સવાલ હતો કે, કાંટાને કઈ દિશામાં ફેરવવા? તે સમયે લોકો સદીઓથી સનડાયલ જોવાના ટેવાયેલા હતા. લોકોની આદત અને કુદરતી પરંપરાને જાળવી રાખવા માટે, યાંત્રિક ઘડિયાળના કાંટા પણ એ જ દિશામાં સેટ કરવામાં આવ્યા જે દિશામાં સૂર્યનો પડછાયો ફરતો હતો. ગ્રીક શોધોના પ્રભાવ અને અગાઉથી પડેલી આદતને કારણે ઘડિયાળના કાંટાની દિશા તે જ રાખવામાં આવી જે સનડાયલના પડછાયાની હતી.●